

LYSPRIS

LYSEIT'S DAAG

NR 04 / 2011

INTERVIEW MED GREG LYNN

GUERRILLA LIGHTING

LYSPRIS TIL AALBORG HAVNEFRONT

JERNVILJE GIVER LYSPRIS

Mange lysprojekter står ikke mål med forventningerne, fordi bygherren ikke har det fornødne overblik og styrken til at styre. Men ikke i Aalborg Kommune. Her har man med Aalborgs nye havnefront vist, hvor langt man kan nå, når man stiller krav, har visioner og viljen til at nå i mål.

Aalborgs nye havnefront er blevet en fantastisk oplevelsespark. Et sted, hvor borgere og turister nu nyder en gåtur både om dagen og efter mørkets frembrud. De kan hygge sig på et tidligere afsides havnemiljø, hvor der nu er plads til både børn, unge og ældre. Belysningen er en vigtig del af dette projekt og er et usædvanligt godt eksempel på, hvor langt man kan nå, når bygherre, ingeniører, arkitekter, lysdesignere og entreprenører arbejder rigtigt godt sammen på et fælles projekt.

Alle deltagerne i dette projekt fortjener den ære det er at vinde Den Danske Lyspris 2011. Men uden en visionær ledelse af projektet var det aldrig kommet så langt. Kommunen insisterede på at få en erfaren lysdesigner med ombord og det har været med til at få lys, landskab, helhedsplan, teknik og ikke mindst de afgørende detaljer til at gå op i en højere enhed. Her var alle de nødvendige kompetencer, som skal til for at få komplekse løsninger til at lykkes.

Årets lyspris blev uddelt på Lysets Dag i november, og prisuddelingen var med til at gøre Lysets Dag til et festligt arrangement. Præsentationen af vinderprojektet og de øvrige 4 nominerede projekter viste tydeligt, at vi har mange dygtige lysfolk i Danmark.

På Lysets Dag, hvor internationale lysdesignere og arkitekter var hovedtalere, kunne man konstatere, at der uden for Danmarks grænser skabes lysprojekter, der er så spektakulære og så overdådige, at det kan være svært at begribe selv for en lysentusiast.

Vi så en række eksempler på interaktivt lys på kraftværker og bygninger, hvor 1000-vis af borgere involverer sig dagligt i design af lysets udtryk. Vi så lysprojekter med en utrolig idérigdom, og vi så futuristiske lysprojekter, som kunne skabe liv og diskussion i en hel storby. Vi så også at lyskulturen er anderledes bare få hundrede kilometer sydpå, og at vi er mere forsigtige med lyset og mørket på vore breddegrader. Det var fantastisk at få løftet overliggeren for, hvad der kan skabes med lys. Men lad os ikke glemme, at inspirationer udefra kræver en bearbejdning, hvis de skal fungere i en nordisk kontekst. Det er Aalborg Havnefront et rigtigt godt eksempel på.

Kenneth Munk

INDHOLD

- 4 Stemninger, atmosfære og vilde projekter
- 7 Greg Lynn Live
- 12 Lyskunstner vil vise det, vi ikke ser
- 14 Magic Monkey - eksperter i arkitektonisk lysdesign
- 16 Lyskrig i Ørestad
- 18 Lyspris til Aalborg Havnefront
- 21 Belysningen af Aalborg Havnefront er helt i top
- 26 Nyt terminalområde i Københavns Lufthavne
- 28 Lysglimt
- 31 Viera Collaro indtager Frederikssund
- 34 Kortnyt
- 36 Ungtlys
- 39 Leverandøroversigt
- 42 Navnenyt + Kalender

FORSIDEFOTO

Lysets Dag 2011 på IT-Universitetet. Foto: Jakob Eskildsen.

UDGIVER

Dansk Center for Lys. LYS er et dansk tidsskrift, der behandler inden- og udenlandske lystemaer. 23. årgang nr. 4 december 2011

REDAKTION

Redaktion: Kenneth Munk (ansvarshavende chefredaktør), Dorte Gram (redaktør), Maiken Lindberg (redaktionssekretær), Jens Christoffersen, Astrid Espenhain, Gunver Hansen, Joachim Stormly Hansen, Anne Marie Lund, Nanet Mathiasen, Iben Winther Orton, Michael Raunkjær og Marianne Tuxen

LAYOUT OG TRYK

Layout: Ziggy Fugmann, www.zentralbild.dk
Reproduktion og tryk: P. J. Schmidt Grafisk Produktion.

ANNONCER

Maiken Lindberg, ml@centerforlys.dk.

PRIS

DKK 95,00 pr. nr. Abonnement: DKK 300,00 inkl. forsendelse leveret i Danmark ekskl. moms

Lys udkommer 4 gange p.a.

Forfatterne alene er ansvarlige for artiklernes indhold, der ikke nødvendigvis udtrykker udgiverens anskuelse.

© Eftertryk af artikler og illustrationer må kun ske efter aftale med redaktionen.

ISSN: 0904-7824

LYS, Dansk Center for Lys, Engholmvej 19, Postboks 28, 3660 Stenløse
Telefon: +45 47 17 18 00, Fax: +45 47 17 08 32
E-mail: information@centerforlys.dk, Web: www.centerforlys.dk

STEMNINGER, ATMOSFÆRE OG VILDE PROJEKTER

Lysets Dag bød på mange flotte projekter, tanker og ord

AF DORTE GRAM ARKITEKT M.A.A., DANSK CENTER FOR LYS

Lysets Dag 2011 præsenterede en række førende, internationale designere og arkitekter, der gav deres bud på, hvordan lys kan skabe unikke oplevelser og fantastiske stemninger. Konferencen fandt sted den 16. november på IT-Universitetet i Ørestad.

Teamet "Light and Atmosphere" blev dækket bredt. Åbningstalen blev holdt af den norske arkitekt og professor Per Olaf Fjeld, som har skrevet et af de indledende essays i den netop udkomne bog "Nordic Light". Med sit store kendskab til to af det 20. århundredes største arkitekter, når det gælder arbejdet med lys og materialer, Louis Kahn og Sverre Fehn, talte han om lys og skygge. Han talte om lyset, farverne og mørket i naturen og om den nordiske vinter med den hvide sne og det sorte mørke. Han viste poetiske billeder fra det høje nord, hvori man fornemmede lysets betydning for stemningen og atmosfære. Om lys sagde han bl.a.: "Light has the possibility to be in many spaces at the same time" og "The light is where the structure is not" (Louis Kahn).

Forud for sin tid

Blandt hovednavnene var arkitekten Greg Lynn, der i 2001 af The Time Magazine blev udpeget som en af de 100 mest innovative mennesker i det 21. århundrede, ligesom Forbes Magazine i 2005 udnævnte ham til en af de mest indflydelsesrige, nulevende arkitekter i verden.

Greg Lynn har ydet en banebrydende indsats med hensyn til at inddrage computerteknologi i design og arkitektur. Indlægget viste bredden og fremsynetheden i hans arbejde. Hans originale måde at tænke og arbejde på kan bl.a. ses i The Korean Presbyterian Church – hvor han har arbejdet meget smukt med lyset. Se mere på side 7.

At fortælle med lys

Martin Lupton og Sharon Stammers fra Light Collective talte både om idéen med Guerrilla Light og om, hvordan lys kan bruges til at ændre folks adfærd i det offentlige rum. Deres indlæg viste, at der er mange inspirerende projekter verden over, hvor lysdesignere eller kunstnere har sat byrummet i scene. Fra Danmark viste de Hanne Lise Thomsens projekt fra 2009: "Inside out" fra København. Hvordan lyset påvirker vores oplevelse af det vi ser, var også omdrejningspunktet i Åsa Frankenbergs indlæg. Med eksempler fra teater- og filmverdenen og egne kunstprojekter viste hun, hvordan man kan få folk til at se det, de ellers ikke ser. Læs mere på side 12.

Vilde projekter

Magic Monkey fra Belgien ledet af Marc Largent og Daphné

Der var 250 deltagere på lysets Dag 2011, som fandt sted på IT-Universitetet i København. Foto: Jakob Eskildsen.

Delbeke arbejder med at integrere reklamer i arkitekturen ved hjælp af lys eller billeder. De har bl.a. lavet en installation på et stort belgisk kraftværk. I dette projekt blev alle fra 5 år og opefter inviteret ind på kraftværkets hjemmeside, hvor de kunne designe deres egne stjerneskid, der så blev vist på facaden af det kæmpestore kraftværk. Målet med projektet var at reklamere for billig energi. Læs mere på side 14.

Gennemarbejdet lysdesign

De to sidste talere på programmet Robert Müller fra Bartenbach Lichtlabor i Østrig og Keith Bradshaw, direktør og lysdesigner i Speirs & Major i London viste begge fantastiske projekter, hvor lysdesignet er indarbejdet i arkitekturen, og hvor lysdesignet passer til hver enkelt opgave. Robert Müller viste Bartenbachs grundige arbejdsmetode og gedigne viden om lysfarver, reflektorer og blændingsbegrænsning. Der er ingen tvivl om, at de har styr på lyset, hvad enten det gælder kontorhuse, togstationer eller Makkah i Saudi Arabien, (Se mere i LYS nr. 4, 2009).

Keith Bradshaw har skabt innovativt lysdesign i forbindelse med prisvindende projekter som Den Store Moske i Abu Dhabi og Armani Ginza Tower i Tokyo. Trods de store projekter er han ydmyg i sin tilgang til det at være lysdesigner. "Skal lyset ses eller ikke ses?" var titlen på hans indlæg. Han skelnede mellem "concealed light", hvor lyset er bygget ind i arkitekturen og integreret lys, hvor lyset er baseret på det pågældende projekts ide. Det første kræver, at lysdesigneren er med i projektet helt fra starten. Godt lysdesign kræver ydmyghed, indlevelse og en præcis detaljering påpegede han.

Lysets Dag sluttede af med uddeling af Den Danske Lyspris og bustur til lysprojekter i København.

To af dagens første indlægsholdere får sig en lille snak. T.v. arkitekt og professor Per Olaf Fjeld fra Norge og t.h. arkitekt Greg Lynn fra USA. Foto: Mike Magnussen.

Tilhørerne lyttede intenst til de mange spændende indlæg. Foto: Jakob Eskildsen.

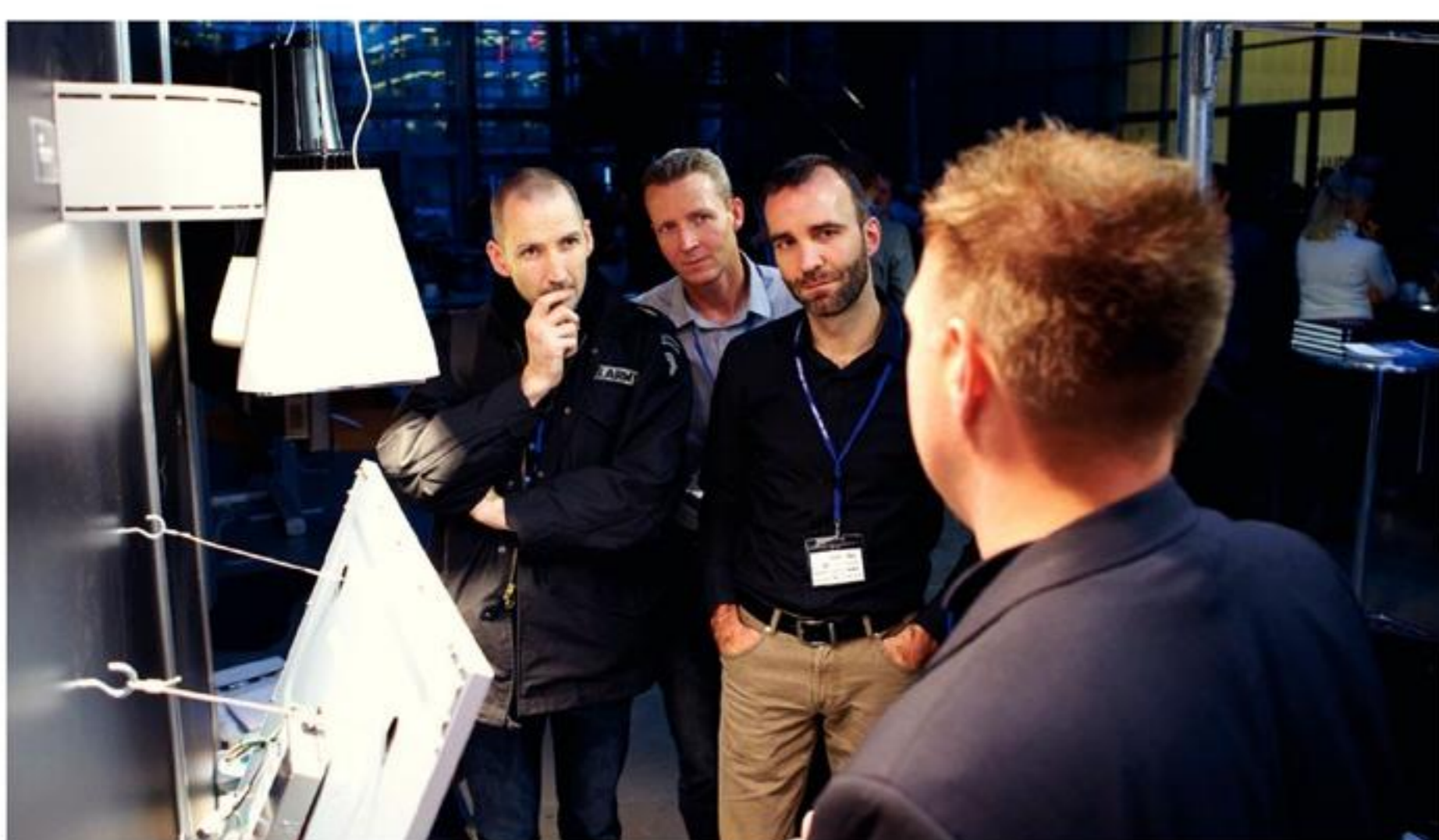
Keith Bradshaw, direktør og lysdesigner, Speirs + Major påpegede, at det er detaljeringen i et lysprojekt, der adskiller det vellykkede lysdesign fra det mindre vellykkede. Foto: Jakob Eskildsen.

Det var femte i gang i år, at Dansk Center for Lys arrangerede Lysets Dag. Foto: Jakob Eskildsen.

Besøgende på Osrams stand. Foto: Jakob Eskildsen.

I pauserne blev der kikket på lys i sponsorudstillingen i forhallen. Her ses Unelcos stand. Foto: Jakob Eskildsen.

FAKTA

Arrangør:

Lysets Dag arrangeredes af Dansk Center for Lys i samarbejde med Akademisk Arkitektforening, By & Havn, Danske Designere og Københavns Universitet, Amager.

Sponsorer:

Danintra A/S, Dansk Lys, Delux Danmark ApS, ERCO Lighting, Fagerhult AS, iGuzzini, Louis Poulsen Lighting A/S, Osram A/S, SEAS-NVE, Unelco A/S, ÅF Lighting og Light Makers AS.